

ماده ۱۸- روشهای انتخاب مشاوران

الف - روشهای انتخاب مشاوران عبارتند از:

- ۱- روش انتخاب براساس قیمت و کیفیت،
- ۲- روش انتخاب براساس کیفیت،
- ۳- روش بودجه ثابت،
- ۴- روش ساده،

ب - روش انتخاب براساس قیمت و کیفیت را می توان برای هر نوع کار مشاوره (موضوع جزء «۵» بند «الف» ماده «۲» این آیین نامه) اعمال کرد.

پ - روش انتخاب براساس کیفیت می تواند مطابق موارد زیر باشد:

- ۱- کارهای پژوهشی به شرط آنکه مبلغ برآوردی آنها کمتر از ده برابر نصاب معاملات متوسط باشد،
- ۲- مطالعات توجیهی، مهندسی ارزش، تهیه و تنظیم استانداردها، مطالعات جامع میان بخشی، طراحی و ارزیابی نظامهای مدیریت، مدیریت فناوری اطلاعات و برنامه ریزی جامع.

ت - روش بودجه ثابت صرفاً در موارد زیر مجاز است:

- ۱- کارهایی که تعرفه های آنها توسط سازمان یا سایر مراجع قانونی تعیین شده باشد.
- ۲- بودجه مربوط به خدمات مشاوره توسط مراجع صلاحیتدار تعیین و محدود به مبلغ معینی شده باشد.

تبصره ۱- در مواردی که حقوق دولتی در تعرفه های یادشده تغییر یافته یا متفاوت باشد، باید مابه التفاوت مربوط در تعرفه مقرر شود.

تبصره ۲- بودجه مندرج در موافقتنامه طرحهای تملک داراییهای سرمایه ای برای هزینه خدمات مشاوره برآوردی است و الزاماً از مصادیق بودجه ثابت نمی باشد.

ث - روش ساده (مذکور در بند «ت» ماده «۱۹» این آیین نامه) صرفاً در موارد زیر مجاز است:

- ۱- کارهایی که در حد ظرفیت کاری مشاوران حقیقی باشد،
- ۲- کارهایی که موضوع آن، نظارت یا تکمیل مطالعات مرحله قبل همان مشاور باشد،
- ۳- کارهایی که حائز شرایط انحصار باشد (موضوع بند «ط» ماده «۲» قانون)،
- ۴- کارهای کارشناسی،

۵ - خدمات مشاوره حقوقی و امور قراردادها،

۶ - کارهای پژوهشی به شرط آنکه مبلغ برآوردی آنها کمتر از ده برابر نصاب معاملات متوسط باشد.

ج - در صورتی که از منابع مالی بین المللی استفاده شود، چنانچه طبق مقررات مربوط، تشریفات یا روشهای دیگری برای انتخاب مشاور الزام شده باشد، رعایت آنها مجاز است.

ماده ۱۹- فرآیندهای خرید خدمات مشاوره

الف - فرآیند خرید خدمات مشاوره بعد از اجرای تمهیدات انتخاب مشاوران (موضوع ماده «۴» این آیین نامه) با توجه به روش انتخاب آغاز می شود.

ب - فرآیند انتخاب براساس کیفیت و قیمت (QCBS) به شرح زیر است:

۱- فراخوان مشاوره (موضوع ماده «۷» این آیین نامه) و تهیه فهرست بلند،

۲- ارزیابی کیفی و انتخاب سه تا شش مشاور صلاحیتدار (موضوع بند «پ» ماده «۱۴» این آیین نامه)،

تبصره - در صورتی که تعداد مشاوران صلاحیتدار کافی نباشد، کارفرما می تواند فهرست کوتاه را با دعوت از مشاورانی که در پایه بعدی تشخیص صلاحیت شده اند، تکمیل کند.

۳- ارسال درخواست پیشنهاد برای مشاوران برگزیده در فهرست کوتاه (طبق ماده «۲۰» این آیین نامه)،

۴- تهیه و تحویل پیشنهادها (طبق ماده «۲۱» این آیین نامه)،

۵- ارزیابی فنی پیشنهادها (طبق ماده «۲۳» این آیین نامه)،

۶- ارزیابی مالی پیشنهادها براساس قیمت تراز شده و انتخاب مشاور منتخب (طبق بند «ب» ماده «۲۴» این آیین نامه)،

۷- انعقاد قرارداد با مشاور منتخب (طبق ماده ۱۲ این آیین نامه)،

پ - فرآیند انتخاب براساس کیفیت (QBS) به شرح زیر است:

۱- فراخوان مشاوره (موضوع ماده «۷» این آیین نامه) و تهیه فهرست بلند،

۲- تهیه استعلام ارزیابی کیفی مشاوران (طبق ماده «۱۵» این آیین نامه)،

۳- امتیازدهی برای ارزیابی کیفی مشاوران و تهیه فهرست کوتاه (موضوع ماده «۱۶» این آیین نامه)،

۴- ارسال درخواست پیشنهاد برای مشاوران برگزیده در فهرست کوتاه (طبق ماده «۲۰» این آیین نامه)،

۵- تهیه و تحویل پیشنهادها (طبق ماده «۲۱» این آیین نامه)،

۶- ارزیابی فنی پیشنهادها و تعیین مشاور که بالاترین امتیاز فنی را کسب کرده باشد (طبق ماده «۲۳» این آیین نامه)،

۷- گشایش پاکت قیمت مشاور منتخب و ارزیابی مالی پیشنهاد وی (طبق بند «پ» ماده «۲۴» این آیین نامه)،

۸- انعقاد قرارداد (طبق ماده «۱۲» این آیین نامه)،

تبصره ۱- فرآیند انتخاب براساس بودجه ثابت مطابق با روش انتخاب براساس کیفیت می باشد.

تبصره ۲- در روش بودجه ثابت، چنانچه از تعرفه های قانونی یا حق الزحمه مصوب استفاده شود، مستندهای مربوط به محاسبه حق الزحمه باید پس از مهر و امضا در پاکت قیمت ارائه شود و مشاور تعهد خود را نسبت به انجام شرح خدمات مطابق با مستندهای یادشده تصریح کند.

ت - فرآیند انتخاب ساده به شرح زیر است:

۱- تهیه اسناد درخواست پیشنهاد (طبق ماده «۲۰» این آیین نامه)،

۲- ارزیابی کیفی ساده (موضوع بند « پ » ماده « ۱۴ » این آیین‌نامه)،

۳- ارسال درخواست پیشنهاد برای مشاوران برگزیده،

۴- تهیه و تحویل پیشنهادها (طبق ماده « ۲۱ » این آیین‌نامه)،

۵ - ارزیابی فنی و مالی.

تبصره ۱- کارفرما در این مرحله باید با توجه به کم و کیف موضوع مشاوره درباره هزینه آن تحقیق کند و با رعایت صرفه و صلاح و با تأمین کیفیت موردنظر، چنانچه پیشنهاد فنی و مالی مشاور مورد تأیید باشد، قرارداد با وی منعقد می شود و چنانچه اخذ سه پیشنهاد ممکن نباشد، بالاترین مقام دستگاه کارفرما به تعداد موجود کفایت می‌شود.

تبصره ۲- در کارهای پژوهشی که مشمول حق تألیف، ثبت اختراع یا شرایط انحصار باشد، با تأیید بالاترین مقام دستگاه کارفرما، می توان با يك استعلام و رعایت صرفه و صلاح، قرارداد مشاوره را منعقد کرد.

۶ - انعقاد قرارداد (طبق ماده « ۱۲ » این آیین‌نامه)،

ماده ۲۰- درخواست پیشنهاد

الف - درخواست پیشنهاد (RFP) شامل دو بخش است:

۱- بخش فنی شامل:

۱-۱ گزارش شناخت (ITC)،

۲-۱ شرح کلی خدمات (TOR)،

۳-۱ روش انتخاب مشاور (موضوع ماده « ۱۸ » این آیین‌نامه)،

۴-۱ روش ارزیابی فنی و نحوه امتیاز دهی به هر يك از معیارها،

۵ - ضریب تأثیر فنی در روش انتخاب براساس کیفیت و قیمت،

۶-۱ حداقل امتیاز فنی قابل قبول (شصت امتیاز)،

۷-۱ نحوه تنظیم برنامه زمانی پیشنهادی، حسب مورد،

۸ -۱ مدت اعتبار پیشنهادها،

۹-۱ متن قرارداد همسان (الحاقی)، حسب مورد،

۱۰-۱ نحوه تنظیم متدولوژی، حسب مورد،

۱۱-۱ سایر موارد به تشخیص کارفرما.

۲- بخش مالی حداقل شامل:

۱-۲ نحوه محاسبه حق الزحمه،

۲-۲ روش پرداخت حق الزحمه،

۳-۲ حقوق دولتی و غیردولتی مترتب بر قرارداد،

۴-۲ نرخ تسعیر ارز، حسب مورد،

۵ -۲ فرم حق الزحمه پیشنهادی مشاور،

۶-۲ هزینه تهیه پیشنهاد و نحوه پرداخت آن توسط کارفرما به حداکثر سه مشاور برتر حسب مورد.

تبصره ۱- در مواردی که انتخاب مشاور از طریق مسابقه معماری باشد یا مبلغ برآوردی خدمات بیش از ده برابر معاملات متوسط باشد، هزینه تهیه پیشنهاد طبق شرایط مقرر در بخش مالی پرداخت می‌شود.

تبصره ۲- در کارهایی نظیر نظارت بر اجرا و مدیریت طرح که بخشی از آن مشروط باشد و حق‌الزحمه آنها بر اساس نفر - ماه برآورد شود، پیشنهادهای مالی مشاوران باید بر اساس سازمان اجرایی مشابه و دوره زمانی یکسان استعلام شود و هزینه های ثابت نظیر میزان کسور و حقوق دولتی، تعداد خودرو و سایر تجهیزات و امکانات موردنیاز و نیز تسهیلاتی که از سوی کارفرما تأمین می‌شود، در اسناد درخواست پیشنهاد قید شود. همچنین سیاستهای تشویقی و تنبیهی به منظور تسریع در خاتمه کار بر اساس مفاد شرایط عمومی قراردادهای همسان (در صورت وجود) اطلاع‌رسانی شود.

ب - کارفرما باید درخواست پیشنهاد را برای همه مشاوران منتخب ماده «۱۷» این آیین‌نامه ارسال کند.

پ - درخواست پیشنهاد باید توسط مشاوران تکمیل و در موعد مقرر به کارفرما تحویل شود.

ماده ۲۱- تهیه و تحویل پیشنهادها

الف - رعایت مقررات زیر در تهیه و تکمیل پیشنهادها ضروری است:

۱- پیشنهادها در مهلت مقرر در درخواست پیشنهاد تحویل شوند،

۲- اطلاعات صحیح و کامل باشد،

۳- اطلاعات مربوط به گواهینامه‌های صلاحیت، حسب مورد، ارائه شود،

۴- اسناد و مدارک درخواست شده پیوست شود،

۵- اسناد توسط اشخاص مجاز امضاء و مهر شود.

ب - مشاوران نمی‌توانند بیش از یک پیشنهاد (فنی و مالی) تسلیم کنند، مگر آنکه در اسناد

درخواست پیشنهاد نحوه دیگری پیش‌بینی شده باشد.

پ - مشاوران پیشنهادهای فنی و مالی خود را باید در پاکت‌های جداگانه و لاک و مهر شده و در لفاف

مناسب قرار دهند.

ت - کارفرما موظف است در مهلت مقرر، همه پیشنهادهای ارائه شده توسط مشاوران را پس از

دریافت، ثبت و تا جلسه بازگشایی از آنها صیقلیت کند.

ث - هرگونه تسلیم، تحویل، اصلاح، جایگزینی و یا پس گرفتن پیشنهاد باید به صورت قابل گواهی و

در مهلت و مکان مقرر در اسناد درخواست پیشنهاد (RFP) انجام شود.

ماده ۲۲- توضیح و تشریح اسناد

الف - چنانچه مشاور در استعلام ارزیابی کیفی مشاوران یا اسناد درخواست پیشنهاد، ابهام یا ایرادی مشاهده کند، می‌تواند از کارفرما توضیح بخواهد.

ب - توضیحات و پاسخ به پرسشهای مشاوران و همچنین در صورت تشکیل «جلسه توضیح اسناد»، رونوشت صورتجلسه آن، (مطابق ماده «۲۲» قانون)، باید به طور یکسان برای همه مشاورانی که اسناد را دریافت کرده‌اند، ارسال شود.

تبصره - امکان ارائه توضیحات و دریافت سؤال و ارائه پاسخها و یا سایر راهنماییها از طریق شبکه ملی اطلاع‌رسانی امکانپذیر باشد.

- الف -** تفکیک مراحل ارزیابی فنی و مالی پیشنهادها ضروری است و هرگونه ارزیابی فنی پیشنهادها، تنها پیش از گشودن پاکت‌های قیمت مجاز است. پاکت‌های قیمت باید تا پایان مرحله ارزیابی فنی پیشنهادها، ناگشوده در جایی مطمئن نگهداری شوند.
- ب -** در صورت استفاده از روش انتخاب بر اساس کیفیت و قیمت (QCBS) یا انتخاب بر اساس کیفیت (QBS)، مطابق با بند «ج» ماده «۱۸» قانون، زمان و مکان تشکیل جلسه گشایش پاکت‌های قیمت، در جلسه گشایش پاکت‌های فنی اعلام خواهد شد. این مدت فقط برای یک بار تا سقف مدت اعتبار پیشنهادها قابل تمدید است و در این صورت پاکت‌های قیمت در یک لفاف لاک و مهر شده توسط کارفرما سیانت می‌شود.
- پ -** ارزیابی فنی پیشنهادها مشتمل بر بررسی و امتیازدهی به روش وزنی انجام می‌شود. در این روش، مجموع ضریب وزنی معیارها معادل صددرصد می‌باشد و هر مشاور در ازای هر معیار، امتیازی بین صفر تا صد کسب می‌کند. امتیاز کل هر مشاور، معادل مجموع حاصل ضرب امتیاز کسب شده برای هر معیار در ضریب وزنی مربوط می‌باشد. حداقل امتیاز قابل قبول (شصت امتیاز) و نحوه تعیین امتیاز باید در درخواست پیشنهاد (RFP) ذکر شود.
- ت -** معیارهای اصلی ارزیابی فنی پیشنهادها و اهمیت وزنی آنها به شرح زیر است:
- ۱- روش‌شناسی/ متدولوژی (سی درصد): امتیاز روش‌شناسی با توجه به معیارهای فرعی نظیر شرح تفصیلی خدمات، نحوه تضمین کیفیت، روش مدیریت اطلاعات و نظام مستندسازی و گزارش‌دهی پروژه، گزینه‌های فنی و اجرایی، برنامه زمانی مشاور با توجه به روش پیشنهادی برای انجام کار تعیین می‌شود.
 - ۲- کارکنان کلیدی مؤثر (ده تا چهل درصد): امتیاز کارکنان کلیدی مؤثر طرح بر اساس معیارهای فرعی نظیر صلاحیت‌های عمومی کارکنان با توجه به تحصیلات و آموزش‌های عمومی، سوابق کار و مسئولیت‌ها، دوره‌های آموزشی، تجربه‌های ویژه در زمینه پروژه مورد نظر، زبان، مهارت‌های خاص، آشنایی با قوانین و مقررات و نظایر آن تعیین می‌شود.
 - ۳- تجربیات ویژه (بیست درصد): این امتیاز بر اساس تجربیاتی به جز موارد مذکور در ارزیابی کیفی مشاوران (موضوع بند «پ» ماده «۱۶» این آیین‌نامه) که مربوط به انجام کارهای مشابه با طرح یا پروژه مورد نظر باشد، تعیین می‌شود.
 - ۴- آموزش و انتقال فناوری (پنج درصد): این امتیاز در مواردی منظور می‌شود که مشاور موظف به برگزاری کارگاه‌های آموزشی یا تهیه مستندهایی برای آموزش کارکنان کارفرما یا اشخاص ثالث باشد یا خدمات اطلاع‌رسانی و انفورماتیک را هم به انجام رساند. این امتیاز با توجه به معیارهای فرعی نظیر تجربه آموزش و پیشنهاد انتقال فناوری تعیین می‌شود.
 - ۵- بومی بودن مشاور (پنج درصد).
- تبصره -** وزن هر یک از معیارهای فوق و نیز معیارهای فرعی باید در درخواست پیشنهاد قید شود و تغییر در اوزان معیارها ممنوع است.

- ث - هیئت انتخاب مشاور بعد از امتیازدهی به پیشنهادهای مشاوران، نتایج ارزیابی فنی پیشنهادها را با تنظیم صورتجلسه‌ای به کارفرما گزارش می‌کند. این گزارش باید حداقل شامل موارد زیر باشد:
- ۱- نام و مشخصات مشاوران،
 - ۲- معیارهای ارزیابی فنی و اهمیت وزنی هر يك از معیارها،
 - ۳- حداقل امتیاز فنی قابل قبول،
 - ۴- امتیاز مشاوران برای هر يك از معیارهای ارزیابی،
 - ۵ - امتیاز فنی کل هر يك از مشاوران،
 - ۶ - نام و مشخصات مشاورانی که برای گشایش پکت قیمت (ارزیابی مالی پیشنهادها) برگزیده شده‌اند،
 - ۷- محل و زمان تشکیل جلسه،
 - ۸ - نام و امضای اعضای هیئت انتخاب مشاور،
 - ۹- مواردی که به تشخیص هیئت انتخاب مشاور برای درج در ارزیابی فنی پیشنهادها ضرورت داشته باشد.
- ج - اصل پیشنهادهای فنی مشاوران قبل از گشودن پاکتهای قیمت در دستگاه مناقصه گزار بایگانی می‌شود.

ماده ۲۴ - ارزیابی مالی پیشنهادها

الف - ارزیابی مالی پیشنهادها با توجه به روش انتخاب مشاور (موضوع ماده «۱۹» این آیین نامه)، باید پس از پایان یافتن ارزیابی کیفی مشاوران و ارزیابی فنی پیشنهادها انجام شود.

ب - روش انتخاب بر اساس کیفیت و قیمت (QCBS): در این روش، ارزیابی مالی پیشنهادها بر اساس قیمت تراز شده انجام می شود. در این روش کارفرما (مطابق با بند «د» ماده «۱۸» قانون) مکلف است از مشاوران یا نمایندگان آنها جهت حضور در جلسه گشایش پیشنهادهای مالی دعوت کند. مشاورى که کمترین قیمت تراز شده را پیشنهاد کرده باشد، به عنوان مشاور منتخب برگزیده می شود. قیمت تراز شده طبق رابطه زیر محاسبه و تعیین می شود:

$$L = \frac{100.C}{100 - [i.(100-t)]}$$

که در آن:

L = قیمت تراز شده

C = قیمت پیشنهادی (درج شده در پاکت قیمت)

i = ضریب تأثیر امتیاز فنی

t = امتیاز فنی پیشنهادها (بین شصت تا صد امتیاز)

تبصره ۱ - همه پاکتهای قیمت مشاورانی که بیش از شصت امتیاز را کسب کرده باشند، باید گشوده شود.

تبصره ۲ - ضریب تأثیر امتیاز فنی، عددی بین ۰/۶ تا ۰/۹ می باشد که باید در اسناد درخواست پیشنهاد قید شود.

تبصره ۳ - در صورتی که ترکیبی از ارزشهای مختلف برای پیشنهاد مالی لازم باشد، باید نرخ تسعیر ارز در اسناد درخواست پیشنهاد قید شود.

تبصره ۴ - قرارداد باید با مشاورى که کمترین قیمت تراز شده را کسب کرده است و به قیمت پیشنهادی وی (درج شده در پاکت قیمت) منعقد شود.

پ - روش انتخاب بر اساس کیفیت (QBS) و روش ساده: در این قبیل موارد، فقط پاکت قیمت مشاورى که بالاترین امتیاز فنی را کسب کرده است، در حضور مشاور یاد شده گشوده می شود و پس از بررسی قیمت پیشنهادی و نحوه محاسبه حق الزحمه، چنانچه مبلغ پیشنهادی از نظر هیئت انتخاب مشاور با توجه به نرخهای متعارف و ویژگیهای طرح قابل قبول باشد یا با تغییرات جزئی مورد توافق قرار گیرد، قرارداد با مشاور منعقد می شود. چنانچه قیمت پیشنهادی مشاور از نظر هیئت انتخاب مشاور قابل قبول نباشد و هیئت در مذاکره با مشاور یاد شده نتواند به قیمت قابل قبولی دست یابد، با تنظیم صورتجلسه ای مذاکره با وی خاتمه می یابد و مراحل فوق با مشاورى که دارای

امتیاز فنی بعدی می باشد، انجام می شود. در این حالت پس از افتتاح پاکت قیمت مشاور دوم، مذاکره مجدد یا عقد قرارداد با مشاور اول مجاز نمی باشد.

تبصره - چنانچه در فاصله امتیاز فنی مشاور اول و کمتر از ده درصد امتیاز وی، مشاوران دیگری قرار گیرند، کارفرما با توجه به کمترین قیمت مشاوران مذکور، برنده را انتخاب می کند.

ت - روش بودجه ثابت: در این روش، با توجه به وجود تعرفه یا بودجه معین، ارزیابی مالی پیشنهادها شامل کنترل امضاء و مهر و کامل بودن اسناد درخواست پیشنهاد می باشد و قرارداد با مشاور که بالاترین امتیاز فنی را کسب کرده باشد، منعقد می شود.

ماده ۲۵ - صورتجلسه پایانی

الف - بعد از گشایش پاکت‌های قیمت و محاسبه قیمت تراز شده، صورتجلسه ارزیابی پایانی پیشنهادها مشتمل بر موارد زیر تهیه می‌شود و به امضای اعضای هیئت انتخاب مشاور می‌رسد:

- ۱- محل و زمان تشکیل جلسه پایانی،
- ۲- نام و امضای اعضای هیئت انتخاب مشاور،
- ۳- امتیاز فنی پیشنهادها ی مشاوران، طبق صورتجلسه ارزیابی فنی پیشنهادها (مربوط به روش QBS و QCBS) ،
- ۴- ضریب تأثیر امتیاز فنی (مربوط به روش QCBS) ،
- ۵- حداقل امتیاز فنی قابل قبول (قید شده در اسناد درخواست پیشنهاد)،
- ۶- قیمت‌های پیشنهادی مشاوران،
- ۷- قیمت تراز شده پیشنهادها ی مشاوران (مربوط به روش QCBS) ،
- ۸- نام مشاور منتخب و قیمت پیشنهادی وی.
- ۹- کلیه محتویات پاکت‌های گشوده شده پیشنهادها ی قیمت باید ثبت و ضمیمه صورتجلسه پایانی شود.

ب - مستندسازی و اطلاع رسانی صورتجلسه ارزیابی پایانی پیشنهادها باید ق بول از انعقاد قرارداد انجام شود.

ماده ۲۶- مقررات و استانداردها

الف - با ابلاغ این آیین نامه، سایر آیین نامه‌های مغایر نظیر تصویب نامه شماره ۱۷۲۳۴/ت/۲۸۴۲۲هـ مورخ ۱۳۸۳/۴/۷، موضوع آیین نامه نحوه انتخاب و ارجاع کار به مشاوران منسوخ می‌شود.

تبصره - در مواردی که بخشی از فرایند ارجاع کار به مشاوران با مقررات قبلی انجام شده باشد، کارفرمایان به مدت شش ماه فرصت دارند که خرید خدمات را با مقررات یادشده به انجام رسانند.

ب - در صورت ضرورت، سازمان باید دستورالعملها، استانداردها و راهنمای خرید خدمات مشاوره را تهیه، بهنگام و در شبکه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات منتشر کند.